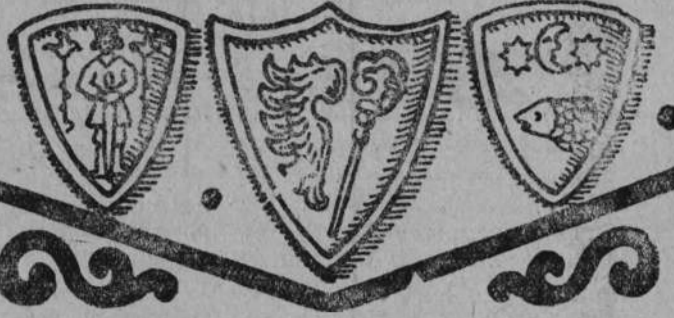

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwartale miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przesyłką pocztą 20 gr. W wypadkach nieprawidłowych, przy wstrzymaniu przedpłat, włożeniu pracy, przerwanym kontaktach, przysługują nam na prośbę pozostawionych (dotyczy to gości, lub zwrotu ceny abonamentu). Za datę ogłoszenia, podaje się odpowiednio.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza min. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 334.252.

Poniedziałek Franciszki Rzymianki
40 Męczenników, Wikt.
Środa Konstantego W.

Dziś wschód słońca	6,28	zachód	17,22
Jutro	6,26		17,24
Pojut.	6,23		17,26

Nr. 30

Wąbrzeźno, wtorek 10 marca 1931 r.

Rok X

Losy 14 punktów Wilsona

Czwartego marca — 10 lat temu — Woodrow Wilson po raz ostatni jechał z Białego Domu do Kapitolu, gdzie urząd prezydenta złożył w ręce Warrona Gomaliea Hardinga. Od tego czasu Stany Zjednoczone mają już czwartego prezydenta. Dwa lata Ameryką Północną rządził nieograniczony w swej władzy Harding, sześć lat następcą jego Calvin Coolidge. Obecnie Hoover już od dwóch lat piastuje to stanowisko. Wszyscy ci prezydenci zajmowali się sprawami wychodzącymi poza granice Stanów Zjednoczonych, lecz żaden z nich nie należał tak do całej ludzkości jak prezydent Wilson. Jedynie on z pośród synów nowej ziemi pozostawił trwałe piętno na dziejach całego świata. Warto więc w dniu dziesięciolecia wyjazdu Wilsona z Białego Domu, gdzie stworzył sławne zasady współpracy narodów, rozważyć czy zostały one istotnie zrealizowane.

Pierwszy punkt, domagający się otwartego działania dyplomacji został poniekąd wprowadzony w życie. Stosują się do niego niektóre państwa zachodniej Europy z wyjątkiem Niemiec. We wschodniej części Europy Polska przoduje w prowadzeniu otwartej i szczerzej dyplomacji. Na ostatnim posiedzeniu Ligi rząd polski dał tak niezbity dowód otwartości i szczerości, że uzyskał uznanie najwybitniejszych polityków świata.

gorzej się natomiast dzieje z drugim punktem. Żąda on wolności żeglugi na otwartych morzach, co dotychczas jeszcze nie zostało ostatecznie uznane. Z mniejszym jeszcze powodzeniem spotkał się punkt 3. Ujmował on projekt zniesienia ekonomicznych przeszkód między państwami. Wbrew temu wskazaniu Niemcy podnoszą cła na coraz inne materiały i produkty, zwiększając ekonomiczne przeszkody w Europie. Po tej samej poniekąd drodze kroczą i współpracownicy Wilsona, Amerykanie.

Nie wszedł jeszcze również w życie czwarty z 14 punktów Wilsona. Do dziś dnia trwają targi o rozbrojenie, jednak bez widocznych skutków. Punkt 5 o sprawiedliwych rządach w koloniach też nie bardzo został zrealizowany. Dalekim od urzeczywistnienia jest i punkt 6-ty. Pisał go Wilson trzy miesiące po rewolucji rosyjskiej, myśląc, że przyniesie ona lepsze skutki niż faktycznie przyniosła. Mówi w nim o kooperacji z Rosją i sympatii dla narodu rosyjskiego. Tymczasem Rosja o współpracy nie myśli, a metody władców sowieckich budziły wstręt i u samego Wilsona. Jest winą wyłącznie Sowietów, że ten tak ważny punkt Wilsona nie został do dziś jeszcze żywym czynnikiem w unormowaniu stosunków międzynarodowych. Czyniąc z tego punktu martwą literę przyczyniają się również Sowiety i do tego, że punkt czwarty, mówiący o rozbrojeniu nie został jeszcze wykonany. Rozbrojenie Europy i Azji, zależy głównie od tego, czy Rosja zechce pójść śladami pokoju jakie nakreślił Wilson, czy też pójdzie drogą wojny, po której ją prowadzi Stalin.

Los punktów następnych jest znacznie lepszy. Tu praca Wilsona spotkała się z większym sukcesem. Wykonanie ich bowiem mniej zależy od Moskwy i Berlina i dlatego zostały one prędzej urzeczywistnione. Punkt 7, mówiący o ewakuacji i wolności Belgii, stał się aktem dokonany. Również wszedł już do historii punkt 8, domagający się oddania Alzacji Francji. 9-ty punkt, dotyczący się granic Italii również został urzeczywistniony jak i punkt 10, dotyczący się zniesienia byłego imperium austriackiego. Zrealizowane również zostały punkty 11 o Serbii i Rumunii i 12-ty, dotyczący się granic Turcji i wolności cieśniny Dardaneelskiej. O urzeczywistnieniu punktu 13-go wie każdy obywatel Polski, gdyż punkt ten tyczy się wolności Pol-

Przemysłowcy szwajcarscy w Gdyni.

W Polsce bawiła przez kilka dni wycieczka przemysłowców szwajcarskich, która zwiedziła wszystkie ośrodki przemysłowe naszego kraju. Zdjęcie nasze przedstawia uczestników wycieczki przed magazynami łuszczeni ryżu w Gdyni.

Pielgrzymka narodowa do Padwy, Lourdes i Lisieux.

(KAP) W roku bież. — jak donosiliśmy — wyjedzie z Polski wielka pielgrzymka narodowa do Padwy, Lourdes i Lisieux. Komitet organizacyjny przy Lidze Katolickiej w Katowicach, na czele którego stoją ks. prałat J. Gawlina i p. ordynatowa Bispingowa, ustalił ostatecznie datę wyjazdu na dzień 3 lipca, a powrotu na dzień 22 lipca. Liczbę uczestników ograniczono do 128 osób w drugiej

klasie i 210 osób w trzeciej klasie. Pielgrzymka oprócz miejscowości odpustowych zwiedzi po drodze: Wenecję, Mediolan, Genuę, Niceę, Paryż.

Wszelkich informacji udziela Liga katolicka w Katowicach, ul. Marszałka Piłsudskiego 58, lub Polskie Biuro Podróży „Frankopol”, Warszawa, ul. Trębacka 9, które objęło stronę techniczną pielgrzymki.

Trzęsienie ziemi na półwyspie bałkańskim.

Saloniki. — W sobotę o godz. 15-tej nawiedziło Saloniki bardzo silne trzęsienie ziemi, które trwało 12 sekund. Wśród ludności zapanowała panika. Wielu mieszkańców nie chce powrócić do domów w obawie nowych wstrząszeń. Niewiadomo, czy są ofiary w ludziach, oraz jakie szkody wyrządziło trzęsienie. Gwałtowne trzęsienie od-

czuło również w Dramie i Comothiz (?) gdzie przerażona ludność obozuje na otwartym polu.

Sofia. — W zachodniej części kraju odczuło o godzinie 2,30 dosyć gwałtowne trzęsienie seismiczne. Nie otrzymano dotychczas wiadomości o jakichkolwiek ofiarach lub szkodach. Epicentrum trzęsienia znajdowało się w odległości 180 klm. od Sofii poza granicami Bułgarii.

Cyklon na wyspie św. Maurycego.

London. — Dzienniki donoszą, iż na skutek cyklonu, jaki nawiedził wyspę św. Maurycego, mieszkańcy pozbawieni są środków żywności. Od środy dostarczanie wody i elektryczności jest poważnie utrudnione. Drogi są zalane i wszelka komunikacja przerwana. Obserwatorium miejscowe ostrzegło mieszkańców we środę rano o zbliżeniu się cyklonu. Większość mieszkańców opuściła

wówczas domy, czem wyjaśnia się niewielka liczba ofiar ludzkich. Szybkość wiatru dochodziła do 80 mil na godzinę. Olbrzymie fale zmyły znaczne zapasy towarów z placu przed budynkiem celnym i rzuciły szereg statków na jeden z głównych placów miejskich. Zasięgi trzcin cukrowej na całej wyspie zostały zniszczone.

Zwyrodniał zbrodniarz pokrajał chłopca.

Katowice. — Policja król-hucka znalazła na niezabudowanych peryferiach miasta pociętego czteroletniego Franusia Gwiazdę, pozbawionego ubranka, którego po wyjściu z ochronki wywabił przy pomocy łakoci za miasto jakiś nieznany mężczyzna, tam obdarł go z odzieży, poczem dopuścił

się na dziecku ohydny gwałt zaspakajając równocześnie skłonności sadystyczne. Po udzieleniu pomocy lekarskiej dziecku oddano pod opiekę rodziców. Wszczęto energiczne poszukiwania zwyrodniałego zbrodniarza.

ski i jej odwiecznego prawa do morza. Punkt 14-ty miał na celu utworzenie Ligi Narodów. Ta idea prezydenta Wilsona spotkała się z doniosłym sukcesem.

Jak widzimy z powyższego, nie wszystkie punkty Wilsona stały się ciałem, ale nawet tym nie-

zrealizowanym nie możemy odmówić pewnej siły vitalnej, dzięki której pod różnymi postaciami zagadnienia te powracają ustawicznie na stoły międzynarodowych konferencji.

Juljan Sobiesz.

